

**Brock Eide
en Fernette Eide**

DYSLEXIE ALS KANS

**Ontdek de verborgen talenten
van het dyslectische brein**

Vertaald door Jonas de Vries

MAVEN
PUBLISHING

Inhoud

<i>Voorwoord</i>	7
<i>Inleiding</i>	11
Deel I Een kwestie van perspectief	
1. Nieuwe opvattingen over dyslexie	19
2. Dyslexie van twee kanten gezien	27
Deel II Verschillen tussen het dyslectische en het niet-dyslectische brein	
3. Verschillen in informatieverwerking	39
4. Verschillen in hersenstructuur	49
Deel III R-krachten: ruimtelijke denkvaardigheid	
5. De R-krachten in STER	65
6. De voordelen van R-krachten	69
7. De nadelen van R-krachten	80
8. R-krachten in de praktijk	87
9. R-krachten samengevat	93
Deel IV S-krachten: samenhangende denkvaardigheid	
10. De S-krachten in STER	97
11. De voordelen van S-krachten	104
12. De nadelen van S-krachten	114

13. S-krachten in de praktijk	121
14. S-krachten samengevat	126

Deel V E-krachten: episodische denkvaardigheid

15. De E-krachten in STER	133
16. De voordelen van E-krachten	137
17. De nadelen van E-krachten	149
18. E-krachten in de praktijk	154
19. E-krachten samengevat	158

Deel VI T-krachten: tijdgerichte denkvaardigheid

20. De T-krachten in STER	165
21. De voordelen van T-krachten	171
22. De nadelen van T-krachten	178
23. T-krachten in de praktijk	184
24. T-krachten samengevat	190

Deel VII Het dyslectische voordeel benutten

25. Lezen	199
26. Schrijven	217
27. Een goede start: De jongere leerling	235
28. Opbloeien op het voortgezet en hoger onderwijs	248
29. Opbloeien op het werk	265

<i>Nawoord</i>	279
----------------	-----

<i>Woord van dank</i>	283
-----------------------	-----

<i>Bijlage A: Hulpmiddelen en informatiebronnen</i>	285
---	-----

<i>Bijlage B: Populaire carrières voor dyslecten</i>	293
--	-----

<i>Noten</i>	297
--------------	-----

Voorwoord

Door Tamara Vreeken en Stephanie Raber

Oprichters HOI Foundation

Stel je voor: je moet elke dag naar je werk om te doen waar je niet goed in bent. Elke dag opnieuw... jaar in, jaar uit. Je wordt hard afgerekend op je slechte werk, maar je kunt geen ontslag nemen. Hoe zou jij je voelen? Onzeker? Bang om fouten te maken? Zou je nog met plezier naar je werk gaan? Zoals jij je waarschijnlijk zou voelen, zo voelen dyslectische kinderen zich vaak op school: onzeker, faalangstig, somber en vol schaamte omdat het leren lezen en schrijven niet goed wil lukken. De cijfers liegen er niet om: dyslectische leerlingen ondervinden drie keer meer gevoelens van somberheid en eenzaamheid, en hebben vaker een negatief zelfbeeld dan andere leerlingen.

Toen wij, beiden dyslectisch, elkaar in 2015 tegenkwamen, bleken we dezelfde passie te delen. Stephanie sprak de verhelderende woorden: 'Het verhaal over dyslexie wordt helemaal verkeerd verteld, we moeten dyslexie rebranden!' En ze heeft gelijk. Wij vinden beiden dat dyslectische kinderen met plezier en zelfvertrouwen naar school moeten kunnen gaan. Er bleek veel wetenschappelijke informatie te bestaan waar we (en zo bleek al snel veel mensen met ons) nog geen weet van hadden. Tot dan toe werd er voornamelijk gesproken over 'het probleem dyslexie'. Maar dyslexie blijkt niet al-

leen maar een probleem te zijn. Dyslecten zijn in andere dingen juist ontzettend goed. Dat was een enorme eyeopener. Denk bijvoorbeeld eens aan dyslectische ondernemers (zoals Joop van den Ende), architecten (zoals Kamiel Klaasse) en acteurs (zoals Victor Reinier en Waldemar Torenstra).

We spreken daarnaast over het dyslectisch zijn en niet over het hebben van dyslexie. Dat levert regelmatig discussies op. Zo horen wij vaak dat (veelal ouders) het gebruik van ‘dyslectisch zijn’ erg storend vinden omdat hun kind zoveel meer is dan (de stoornis) dyslexie. Dit begrijpen we, maar wij gaan uit van de krachten die er ook bij horen. Voor ons is dyslectisch zijn iets om trots op te zijn. Het is de manier waarop we de wereld zien. De manier waarop we denken, werken, leren en dus ook hoe we zijn. Voor ons is het hebben van dyslexie geen teken van het hebben van een stoornis. Wij hopen dat deze visie, tijdens het lezen van dit boek, wordt begrepen en gedeeld.

8 In 2016 hebben we de HOI Foundation opgericht. De hoofdletter H, O en I zijn de enige letters in het alfabet die ongestraft kunnen omdraaien en spiegelen, ideaal voor jonge dyslecten, vandaar de naam. HOI is een stichting die zich inzet om dyslecten en hun omgeving de dyslectische manier van denken beter te laten begrijpen. En te waarderen. HOI vindt het essentieel deze kennis te delen met zowel kinderen als ouders, leerkrachten, volwassen dyslecten en werkgevers. *Dyslexie als kans* is daarbij een belangrijke leidraad. Dit boek heeft ons veel inzichten gegeven, zowel voor ons eigen functioneren als voor het functioneren van onze dyslectische familieleden en de dyslecten waar we mee werken. We zijn dan ook heel blij dat dit boek nu ook in het Nederlands verschijnt.

Iedere dyslect is anders, maar we herkennen elkaar in bepaalde denkpatronen én vaardigheden. Het komt erop neer dat het brein van dyslecten informatie op een andere manier verwerkt. Met de daarbij behorende uitdagingen en vaardigheden.

Er is een groot verschil tussen de traditionele beeldvorming over dyslexie en het beeld dat in *Dyslexie als kans* wordt geschetst, bij dat laatste beeld sluiten wij ons volledig aan. Het belangrijke aan

dit boek is dat de auteurs niet alleen focussen op wat dyslecten niet goed kunnen, maar ook op wat ze juist wél kunnen, vaak zelfs uitzonderlijk goed. De vaardigheden van het dyslectische brein zijn door Eide en Eide in vier categorieën gevat. In de originele Amerikaanse versie zijn dit de *MIND-strengths*. In deze vertaling heten ze *STER*-krachten. Deze krachten werken bij iedere dyslect anders. Niet iedere dyslect heeft ze alle vier, maar we zien altijd één, en vaak twee of drie van deze krachten terug. Vooral bij volwassenen zijn de krachten vaak goed ontwikkeld, dezelfde regel geldt namelijk als voor spieren: hoe meer je ze traint, hoe sterker ze worden.

In deze Nederlandse versie hebben we in de bijlage zo veel mogelijk tips voor de Nederlandse markt toegevoegd. Natuurlijk gaan de ontwikkelingen op technologisch gebied snel en daarom is het aan te raden om onze site www.hoi-foundation.nl in de gaten te houden om op de hoogte te blijven van de nieuwste ontwikkelingen.

Wij hopen dat dyslecten door dit boek ook meer inzicht krijgen in de manier waarop ze informatie verwerken en in hoe ze denken, zodat ze vol zelfvertrouwen hun dromen kunnen waarmaken en dat hun omgeving (ouders, leerkrachten, partners en werkgevers) ze de ruimte en ondersteuning kan bieden voor groei en ontwikkeling. In de eenentwintigste eeuw zullen deze breinen steeds meer te bieden hebben en een belangrijk onderdeel gaan vormen van een team. Zoals de auteurs zeggen: dit boek is vooral bedoeld om dyslecten te leren hoe ze beter kunnen worden in dyslectisch zijn.

Inleiding

Dan zou ik nu graag aandacht willen besteden aan [...] de voordelen van dyslexie. [...] [Aan] de ogenschijnlijk paradoxale gedachte dat dezelfde afwijkingen [...] van het brein die in bepaalde geletterde kringen de handicap van dyslexie veroorzaken ook tot opmerkelijke vermogens van datzelfde brein leiden. We kunnen dan ook gerust spreken van een ‘pathologie van superioriteit’ zonder bang te zijn om tegenstrijdig te klinken.

11

Norman Geschwind, ‘Why Orton Was Right’

In 2004 verstuurde een topmanagementopleiding in Engeland een persbericht met de kop: ‘Ondernemers lijden vijfmaal vaker aan dyslexie.’ De onderkop luidde: ‘Wat maakt sir Richard Branson, sir Alan Sugar en sir Norman Foster zo bijzonder?’¹

Het antwoord, dat gegeven werd in de tekst van het persbericht, was dat al deze zeer succesvolle ondernemers ‘aan dyslexie lijden’, een aandoening waarvan was ontdekt door onderzoekers van die opleiding dat die de kans op commercieel succes aanzienlijk vergroot.

Hoe succesvol zijn deze ondernemers nu eigenlijk? Volgens de laatste telling heeft sir Richard Branson een vermogen van circa 4 miljard dollar. Alan Sugar, inmiddels baron (lord) Sugar of Clapton, heeft 1,2 miljard dollar. Norman Foster, tegenwoordig baron (lord)

Foster of Thames Bank, heeft een relatief bescheiden fortuin van 'slechts' 400 miljoen dollar, maar mag zich wel een van 's werelds meest bewonderde en gerenommeerde architecten ter wereld noemen.

Gezien het opmerkelijke succes van deze ondernemers lijkt het wat curieus om te schrijven dat ze 'aan dyslexie lijden'. Maar zoals iedereen met dyslexie je kan vertellen, gaat dyslexie inderdaad gepaard met veel lijden, bijvoorbeeld als het keer op keer niet lukt te doen wat anderen zo gemakkelijk afaaat; als je wordt uitgelachen door collega's of klasgenoten; of als je geen toegang krijgt tot de opleiding die je graag zou willen volgen. Dit is allemaal verre van leuk om mee te maken. Maar aan de andere kant, als we dyslecten onderzoeken, als we zien hoe ze denken en wat ze wél kunnen, en de opmerkelijke successen die ze kunnen boeken, wordt al gauw duidelijk dat het 'lijden' dat gepaard gaat met dyslexie in zekere zin opzienbarend is.

12

Dit boek gaat niet over dyslexie, maar over de verschillende soorten mensen bij wie dyslexie is vastgesteld. Het gaat over hoe hun hersenen functioneren en hoe ze informatie verwerken, en over de dingen die ze bijzonder goed kunnen. Dit is geen boek over iets wat deze personen hebben, het gaat over wie die mensen zijn.

De meeste boeken over dyslexie gaan over problemen met lezen en spellen. Hoewel die problemen zeer belangrijk zijn, zijn het niet de enige (of zelfs de belangrijkste) problemen die dyslecten moeten overwinnen voor hun ontwikkeling en succes.

Als experts op het gebied van neurowetenschappen en leerproblematiek hebben we samengewerkt met honderden dyslecten en hun families. We hebben ontdekt dat dyslecten belangrijke cognitieve kenmerken gemeen hebben. Sommige van die kenmerken zijn problemen met leren of informatieverwerking, zoals problemen met lezen en spellen, geautomatiseerd rekenen, werkgeheugen of de visuele of auditieve functie. Maar aan de andere kant vinden we sterke punten, capaciteiten en vermogens: talenten die we scharen on-

der de noemer ‘dyslectisch voordeel’. Hoewel die kenmerken van persoon tot persoon kunnen verschillen, vormen ze ook herkenbare patronen, net zoals de werken van Mozart allemaal van elkaar verschillen, maar overduidelijk de hand van dezelfde componist verraden.

Om dyslexie te doorgronden richt men zich over het algemeen bijna uitsluitend op problemen met lezen, spellen en andere schoolse vaardigheden. Er wordt dus weinig aandacht besteed aan de dingen die dyslecten opvallend goed doen, vooral wanneer ze volwassen zijn. Een grote fout, vinden wij. Dyslexie proberen te doorgronden zonder oog te hebben voor de talenten die volwassenen met dyslectische kenmerken tentoonspreiden, is als het proberen rupsen te doorgronden zonder rekening te houden met het feit dat rupsen op een goede dag in vlinders veranderen.

Zoals we in dit boek zullen uitleggen, zijn de hersenen van dyslecten niet kapot: ze werken gewoon anders. Deze verschillen in be- 13
drading leiden vaak tot bijzondere gaven op het gebied van de verwerking van allerlei soorten informatie, en die gaven maken de alom bekende dyslectische uitdagingen vaak meer dan goed. Zoals we in dit boek zullen aantonen, kunnen dyslecten door te leren hoe ze deze gaven kunnen herkennen, ontwikkelen en benutten, geholpen worden met hun inspanningen om succesvol te worden en hun dromen waar te maken.

Er zijn twee grote verschillen tussen de traditionele beeldvorming over dyslexie en het beeld dat we in dit boek zullen schetsen. Om te beginnen vinden we niet dat de problemen met lezen, spellen en andere schoolse taken het resultaat zijn van ‘chaotisch denken’ of een ‘ziekte’. Volgens ons komen die problemen voort uit een andere organisatie van de hersenen, die als voornaamste doel heeft dyslecten waardevolle vaardigheden bij te brengen. Als we dyslexie vanuit dit perspectief bekijken, zien we dat de sterke punten en uitdagingen die ermee gepaard gaan in feite twee kanten van dezelfde neurologische medaille zijn. In dit boek zullen we deze voordelen beschrijven, aangeven hoe je er gebruik van kunt maken en uitleggen

waarom we vinden dat juist deze voordelen (en niet de problemen met lezen en spelling) gezien moeten worden als ‘kenmerkend’ voor dyslexie.

In de tweede plaats is dit boek, in tegenstelling tot andere boeken over dyslexie, niet slechts bedoeld om dyslecten beter te leren lezen. Het is vooral bedoeld om dyslecten te leren hoe ze beter kunnen worden in ‘dyslectisch zijn’. Hoewel leestraining sommige problemen kan verzachten, verandert ze niets aan al die dingen die het dyslectische brein anders maken dan het niet-dyslectische brein. Maar dat is goed, aangezien het dyslectische brein ook anders móét zijn. Het dyslectische brein heeft geheel eigen voordelen en capaciteiten, en die voordelen moeten worden herkend en benut. Ons doel is om dyslecten daarbij te helpen, zodat ze optimaal kunnen presteren. De eerste stap daarbij is om een algemener beeld te schetsen van dyslexie door het concept uit te breiden, zodat het niet langer enkel betrekking heeft op de uitdagingen, maar ook op de belangrijke talenten.

14

De beste manier om dat te doen is door de aandacht te vestigen op dat wat vooral dyslecten goed doen. Daarvoor kun je natuurlijk kijken naar mensen die ‘uitblinken’ in hun dyslexie. De meeste boeken over sporten, muziekmaken, koken of een vreemde taal leren hebben één ding gemeen: ze laten deskundigen aan het woord die tips en strategieën aandragen, om duidelijk te maken wat in hun geval goed heeft gewerkt. En aangezien dit boek gaat over hoe je ‘beter’ kunt worden in dyslectisch zijn, zullen we veel verhalen, trucjes en vingerwijzingen van succesvolle dyslecten met je delen. Hoewel niet iedereen op exact dezelfde manier succesvol zal worden zoals deze getalenteerde mensen, is iedereen met een dyslectische manier van informatieverwerking gebaat bij deze inzichten en strategieën.

In de eerste hoofdstukken beschrijven we in welke opzichten het dyslectische brein verschilt van het niet-dyslectische brein. Daarna besteden we vijf hoofdstukken aan elk van de vier met dyslexie in verband gebrachte voordelen die dyslecten gemeen hebben. We noemen

deze voordelen de STER-krachten*, zodat ze wat gemakkelijker te onthouden zijn: samenhangende, tijdgerichte, episodische en ruimtelijke denkvaardigheid. Hoewel geen van deze voordelen voorbehouden is aan dyslecten, zijn ze wel gekoppeld aan bepaalde cognitieve en structurele kenmerken. Onthoud tijdens het lezen van dit boek dat dyslecten weliswaar bepaalde eigenschappen gemeen hebben, maar dat iedereen natuurlijk uniek is. Dyslectische verwerking wordt niet veroorzaakt door een enkel gen; dyslecten zullen dus verschillende verwerkingspatronen aan de dag leggen. Er zijn maar weinig mensen die alle STER-krachten in zich verenigen, maar iedereen zal er wel een of meer hebben. Na de bespreking van de STER-krachten zullen we het boek afsluiten met enkele hoofdstukken met praktische adviezen, om aan te geven hoe dyslecten gebruik kunnen maken van hun dyslectische voordelen, zowel op school als op het werk.

We hopen dat dit boek een waardevolle informatiebron en stimulant is voor degenen die de vele schitterende voordelen van dyslexie nog niet kennen.

* In het Amerikaanse boek heten de STER-krachten *MIND-strengths: material, interconnected, narrative en dynamic reasoning*, en worden de krachten in die volgorde besproken. In het Nederlands is dat de volgorde RSET en wordt het zo besproken in deel III-VI.

DEEL I

**Een kwestie van
perspectief**

1

Nieuwe opvattingen over dyslexie

Op school had Doug altijd al moeite met lezen en schrijven. Hij moest twee keer stoppen met zijn studie voordat hij eindelijk de vaardigheden had ontwikkeld om zijn bachelorsdiploma te kunnen halen. Vandaag de dag is hij de baas van een zeer succesvol softwarebedrijf, dat hij tien jaar geleden zelf heeft opgericht.

Toen Lindsey nog jong was, noemden de leraren haar een trage leerling. Hoewel ze haar uiterste best deed om te leren lezen en schrijven, was ze een van de laatsten in de klas die die vaardigheden onder de knie kreeg. Nu heeft ook Lindsey haar bachelor gehaald, nadat ze als beste heeft gepresteerd in het gevorderdenprogramma van haar universiteit. Inmiddels heeft ze zich ingeschreven voor een prestigieus masterprogramma bij de studie psychologie.

19

De leraren van Pete op de lagere school zeiden tegen zijn ouders dat hij tegen achterlijkheid en labiliteit aan zat. Ze zeiden ook dat ze hem niet zouden kunnen leren lezen of schrijven. Maar dankzij intensieve persoonlijke begeleiding wist Pete goed genoeg te leren lezen en schrijven om een studie rechten te volgen. Na zijn opleiding verdedigde Pete een vrouw met dyslexie in een zaak die aanhangig was gemaakt bij het hooggerechtshof. De rechters waren unaniem in hun oordeel en gaven de vrouw gelijk: een belangrijke verbetering van de rechtspositie van studenten met speciale behoeften.

Doug, Lindsey en Pete zijn allemaal dyslectisch en bovendien uitzonderlijk goed in wat ze doen. Zoals we in dit boek zullen uitleg-

gen, sluiten deze twee feiten elkaar niet uit en gaat het ook niet om toeval. Doug, Lindsey en Pete (en miljoenen dyslecten zoals zij) zijn goed in wat ze doen, niet ondanks, maar juist vanwege hun afwijkende manier van informatieverwerking.

Die vaststelling vormt vaak aanleiding tot verbazing en een stortvloed aan vragen: ‘Goed vanwege hun dyslexie? Is dyslexie dan geen leerstoornis? Hoe kan een leerstoornis nou iemand ergens goed maken?’

Het antwoord is: dat kan een leerstoornis inderdaad niet, als het alleen maar een leerstoornis zou zijn. Maar dat is juist waar het om gaat en tevens de kernboodschap van dit boek. Dyslexie, of de dyslectische manier van informatieverwerking, is niet slechts een belemmering voor goed leren lezen en schrijven, het is ook een weerspiegeling van een geheel ander organisatie- en verwerkingspatroon: een patroon dat niet alleen tot de alom bekende uitdagingen leidt, maar iemand ook extra geschikt maakt voor belangrijke vaardigheden. Deze tweeslachtigheid is juist wat er zo mooi – en verwarrend – is aan dyslexie. Ze is de reden dat dyslecten zo’n wisselende indruk kunnen wekken, afhankelijk van de manier waarop we naar hen kijken.

20

Kijk bijvoorbeeld eens naar dyslecten als ze aan het lezen of schrijven zijn, of andere aan taal of leren gerelateerde taken uitvoeren. Vanuit dat perspectief bezien lijken ze inderdaad een leerstoornis te hebben, en wat die specifieke taken betreft klopt dat ook. Maar kijk dan eens naar diezelfde mensen als ze ándere taken uitvoeren, vooral taken waarin ze uitblinken en die ze leuk vinden. Vanuit dat nieuwe perspectief bezien hebben ze niet langer een leerstoornis, maar lijken ze zeer getalenteerd, bevoorrecht zelfs.

Dat ogenschijnlijke voordeel is niet slechts gezichtsbedrog, alsof hun sterke punten slechts groot lijken vergeleken met hun zwakke punten. Er komt steeds meer wetenschappelijk bewijs voor het bestaan van een ‘dyslectisch voordeel’. Zoals uit dit boek zal blijken, hebben veel studies aangetoond dat het percentage dyslectische professionals op gebieden zoals techniek, kunst en ondernemerschap meer dan tweemaal zo groot is als het percentage dyslecten in de be-

roepsbevolking als geheel. Dyslecten behoren op talloze gebieden tot de groep van bekendste en creatiefste personen; denk aan ondernemer Richard Branson, singer-songwriter John Lennon, paleontoloog Jack Horner, financieel ondernemer Charles Schwab, uitvinder Dean Kamen, architect Richard Rogers, advocaat David Boies, schrijver Vince Flynn, computerpionier Bill Hewlett, acteur Anthony Hopkins, schilder Chuck Close, ondernemer in de mobiele telefonie Craig McCaw en regisseur Bryan Singer.

Het verband tussen dyslectische verwerking en bijzondere vaardigheden is bovendien niet alleen zichtbaar bij de toppers. Dat wordt duidelijk aan de hand van een simpel experiment. De volgende keer dat je een uitzonderlijk goede ontwerper, tuinarchitect, monteur, elektricien, tapijtlegger, loodgieter, radioloog, chirurg, orthodontist, kleine zelfstandige, programmeur, gamedesigner, fotograaf, kunstenaar, kapitein, piloot of een ander getalenteerd lid van de tientallen andere in dit boek behandelde ‘dyslectische’ beroepsgroepen tegen het lijf loopt, vraag dan of die persoon of een naast familielid dyslectisch is of misschien problemen heeft met lezen, schrijven of spellen. De kans is groot dat die persoon je vraag bevestigend zal beantwoorden. Het verband is gewoon overduidelijk aanwezig. Sterker nog, veel van de gerenommeerdste en inzichtrijkste experts op het gebied van dyslexie hebben het verband tussen dyslexie en talent waargenomen.

21

Zou er sprake zijn van dat verband als dyslexie enkel een leerstoornis zou zijn? Het moge duidelijk zijn dat het antwoord op deze vraag nee is. Dyslexie heeft dus twee kanten. Hoewel dyslectische verwerking bij sommige leervaardigheden overduidelijk obstakels opwerpt, zijn die obstakels stukjes van een veel grotere puzzel. Zoals we in dit boek zullen uitleggen, vergroot dyslectische verwerking ook de kans dat mensen belangrijke vaardigheden ontwikkelen op het vlak van andere mentale functies, waaronder:

- driedimensionale ruimtelijke en materiële denkvaardigheid

- het vermogen om relaties te onderscheiden zoals vergelijkingen, metaforen, paradoxen, overeenkomsten, verschillen, implicaties, hiaten en onevenwichtigheid
- het vermogen om je belangrijke persoonlijke ervaringen voor de geest te halen en het vertalen van abstracte informatie in specifieke voorbeelden
- het vermogen om subtiele patronen in complexe en constant veranderende systemen of datasets te onderscheiden en te gebruiken

22

Hoewel de precieze aard en de precieze mate van deze vaardigheden van persoon tot persoon verschillen, zijn er voldoende overeenkomsten tussen deze sterke punten om tot een herkenbare, harmonieuze verzameling te komen, die we onder de noemer ‘aan dyslexie gerelateerde vermogens’ of ‘dyslectisch voordeel’ kunnen scharen. Uiteindelijk is het dat waar dit boek over gaat: de opmerkelijke vermogens die veel dyslecten met elkaar gemeen hebben, vermogens die uit dezelfde variaties in hersenstructuur, -werking en -ontwikkeling lijken voort te komen als de variaties die juist voor problemen zorgen met geletterdheid, taal en leren.

In dit boek maken we ons sterk voor een radicale herziening van het concept dyslexie, een soort copernicaanse revolutie waarmee we vermogen in plaats van onvermogen het hart van onze opvattingen over dyslexie laten vormen. Deze verandering van perspectief zou niet alleen ons denken over dyslexie moeten veranderen, maar ook de manier waarop we dyslecten leren om beter te gaan denken over zichzelf, hun vermogens en hun toekomst.

Begrijp ons niet verkeerd: we willen de problemen die dyslecten kunnen ondervinden of de noodzaak van vroege, intensieve begeleiding niet bagatelliseren. We proberen slechts de beeldvorming over dyslectische informatieverwerking te veranderen, zodat ze niet langer enkel betrekking heeft op de problemen, maar ook op de mogelijkheden. Dat bredere perspectief kan aan de hand van de volgende vergelijking worden geïllustreerd.